

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprile-Iunie al anului 1888, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime se fie scrise bine, ca să se poată celă.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Aprile 1888, să-și înnoiască abonamentul, pentru că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 6 Aprile, 1888.

Legăturile, ce au mai existat între poporul maghiar și cel român încep a se slăbi tot mai tare și de aceasta se îngrijesc cei dela Cluș în mod minunat de bine. Vorbirile mai recente, ținute de reprezentanții celor dela Emke și călătoriile întreprinse cu scopul de a face propagandă pentru maghiarisare sunt tot lucruri, cari par a încorda relațiile între popoarele conlocuitoare, menite a trăi în bună concordie și frățietate. Prea se încred frații maghiari în forțele lor, căci astfel nu ar putea lucra așa cu încordare și fâțiș pentru realizarea unor planuri, cari noi credem, că numai atunci le pot succede, când nu vom mai fi pe pământul acesta.

Și în parte credințele lor se par a fi basate, vedându-ne pe noi sfâșiați în lupte de partid, în certe confesionale și în ură inversunată, și dacă ei iau ca punct de mănecare slăbiciunea noastră de a ne combate unii pe alții, de a ne defăima și nimic reciproc în opiniunea publică, la aparință au dreptul să creadă, că ne vor nimicii mai cu înlesnire. Tare ni însă credința, că tot ce e bun se va grupa sub un stindard și va combate pornirile cele fatale.

Spre a putea noi fi la locul nostru, spre a ne putea împlini și noi misiunea, ce o avem în statul maghiar încât ne permit legile acestui stat, pe

care neplăce al numi și a-l nostru, este o necesitate imperativă, ca să punem cu toții umăr la umăr, să vedem prăpastia ce ni se pregătește și să nu dăm ascultare celor ce ași sunt aici, mâne preste graniță, ci să ne luăm de conduită politică o cale mai nimerită, o cale, pe care mai ușor putem ajunge la scop, fără ca prin calea aceasta să ne părăsim nici limba, nici să cedăm din drepturile noastre cât e negru sub unghie. Și calea aceasta este încercarea de a da să înțeleagă frații maghiari, că nu e bine ca să înăsprească mereu relațiile dintre ei și dintre noi, că nu e bine de a ne considera de dușmani, ci de fi ai patriei cu drepturi egali cu ei, și dacă ne va succede să-i putem îndupleca ca să vină la aceasta convingere, lucrările noastre ulterioare vor fi de sigur încoronate cu succese.

Cu cereri estravagante, astfel de lucruri nu se pot pune la cale, nu se pot realiza nici când, și tocmai noi suntem cei ce dăm mână de ajutoriu la nimicirea noastră, dacă mai perseverăm a continua pe calea pornită de oamenii patimilor, al căror număr deși mic, totuși mână apă pe moara contrariilor nostri și le fac serviții, cum nu le ar putea face cei mai aprigi dușmani ai poporului nostru.

Trebuie deci ca românii să vadă odată cu ochii limpedi, cumcă se lucră la nimicirea lor, și dacă vor vedea aceasta, nu credem, că i va mai lăsa inima a umbla după utopii, ci se vor consolida și închege de așa, ca să distingă între postulatele lor cele realizabile și cele închipuite și puși pe acest teren vor să distinge și pe reprezentanții, cari se pun în serviciul unor și celorlalte postulate.

Revista politică.

Încă în luna aceasta vor conveni ministri comuni cu ambi ministri presidenți și cu ministri de finanțe pentru ca să statorească proiectele, ce se vor asterne delegațiunilor. De mai mare importanță între toate aceste proiecte va fi creditul special, ce se recere pe seama armatei. Lucrările în resortul de războiu sunt aproape efectuate și după cum se sună în cercurile bine informate creditul special, asupra căruia vor avea să dezbătă delegațiunile în proscima sesiune se urcă la 52 de milioane. Nu e eschisă însă posibilitatea ca să se mai reducă din aceasta sumă. După scirile oficioaselor însă cu greu se poate crede așa ceva. Delegațiunile să crede, că se vor întruni în ziua de 4 Iunie.

Nota, prin care ambasadorul german, principele de Reuss roagă pe ministrul nostru de externe,

Kalnoky, să exprime mulțămita parlamentului german către parlamentul austriac și ungurescu pentru espresiunea condolenții din incidentul morții imperatului german, a dat prelej în dieta ungară la o interpelațiune. În textul notei adecă se numesce contele Kalnoky, ministru ces. reg. austriac de externe și e rugat a aduce la cunoștința parlamentelor austriace mulțămita parlamentului german. În dieta ungară a produs mult sânge rău aceasta notă și mai ales la opozițiunea moderată, care consideră espressionile din notă de vătămătoare față cu dreptul public de stat maghiar.

Din aceasta impregiurare deputatul Francisc Fenyvessy a adresat ministrului președinte următoarea interpelațiune:

Cu privire la scrisoarea ambasadorului german către ministrul afacerilor externe, în care se dă espressioni mulțămitei parlamentului german către parlamentul austriac și ungar întreabă pe ministrul president: Este textul autentic, carele s'a cetit în dietă după rapoartele foilor vieneze? Dacă da, fiind că nota cu privire la ministrul de externe și la parlamentul austriac cuprinde espressioni, cari contradic legei sancționate, și pozițiunei de drept a regatului ungar, făcut a ministru pașii de lipsă sau are de gând să întreprindă astfel de pași, ca o astfel de rătăcire să nu se mai repețească și ca pozițiunea de drept a statului ungar în negoțierile diplomatice să fie considerată după cuviință. Ministrul președinte după ce mai dă odată cetire notei autentice a ambasadorului german, declară interpelațiunea de o acțiune lipsită de tact.

Agitațiunea rusească e în curgere. După cum sosesc scirile oficiale din Constantinopol în cercurile de acolo e mare teama de un conflict între monarhia noastră și Rusia. Se vorbesce, că Rusia ar avea de gând să provoace o rescoală în Bosnia și Hertegovina pentru ca monarhia noastră să fie ocupată cu o mare parte a armatei sale acolo, ca apoi în alte locuri să poată opera ea cu mai mare înlesnire. Din Petersburg principele rus Pajev, care e conducătoriu comitetelor slave, a dat instrucțiuni generalului căzăcesc Akimow, ca să-și îndrepteze întreaga lui activitate spre a organiza bande de insurgenți contra administrațiunei austro-ungare din Bosnia și pentru ca se o facă mai cu succes poate renunța și dela planurile, ce avea să le întreprindă în Bulgaria. De altcum agitațiunea e mare și în Bulgaria, se răspândesc proclamațiuni contra principelui Ferdinand.

În România în zilele din urmă au fost provocate mari tulburări. Multe comune sau revoltat con-

FOIȚA.

Foi din diarul sërmanului preot din Wiltshire.

(După Zschokke.)
(Urmare.)

Aceeși și înainte de ameași.

Ași, dimineața primi un bilet trimis de un străin, care petrecu se noaptea la cărcima din orașel. Necunoscutul me ruga să vin pe o clipită la el în afaceri foarte urgente.

Mă dusei. Găsi un june foarte frumos, de vre-o 26 ani, cu trăsuri nobile și purtări foarte frumoase. El purta un pardesiu vechiu, — tocit — și cisme, pe care se uscaseră noroiul de eri. Pălăria lui rotundă, odinioară mult mai scumpă decât a mea, era acum mult mai stricată și mai veche. Deși foarte rău îmbrăcat, junele părea a fi dintr'o casă bună, și aceasta din impregiurarea, că purta o cămașă curată din inul cel mai fin, de nu i va fi fost poate chiar atunci dăruită de o mână milostivă.

Mă conduse în o oda laterală, se scusă de 1000 de ori pentru osteneala ce mi-a făcut, și mi descoperi umilit, că este în cea mai amară perplexitate, nu cunoasce pe nimeni în acest loc, unde a sosit eri seară, d'aceea s'a adresat la mine ca la preot. De profesiune el este actor, acum însă nu e angajat nicăiri, și stă să plece la Manchester. Banii

însă i s'au sfârșit, așa, că nu poate plăti nici cărcimariului toată suma, fără a mai vorbi despre aceea, cum va mai ajunge la Manchester. De aceea să adresează în desperarea sa la mine. 12 schilling i-ar ajunge. El imi va re'napoia banii cu onestitate și recunoștință, în cas se-i pot face acest împrumut, îndată ce va fi eară primit la un teatru Numele seu este Iohn Fleetmann.

N'ar fi avut lipsă, a-mi descrie lipsa și grija sa atât de detaliat. În trăsurile feții lui zăcea încă mai multă supărare și neliniscie, ca în cuvintele lui. Părea însă, că el cetesce în fața mea tot așa ceva, căci ridicându-și ochii spre mine se speria și dișe: Nu vrei să-mi ajuți?

Îi descoperi așadară fără sfială starea mea: că el nu pretinde dela mine mai puțin, decât a 4-a parte din banii mei, că sunt chiar în cea mai mare nesiguranță, dacă voi mai fi în viitoriu în această slujbă, sau nu.

De odată imi dișe rece și gânditoriu: D-ta defășuri nefericirea d tale înaintea unui nefericit? Eu nu pretind nimic dela d ta. Nu mai este nimeni în Crekelade, care să aibă cel puțin milă, dacă n'are bogății?

Eu privi la dl Fleetmann cu milă, și me rusinai puțin, pentru că i am prezentat starea mea cea rea, ca scutită de ea, se pot fi nemilos fără a roși.

Îndată m'am gândit la oamenii din Crekelade, și n'am avut curagiul să-i numesc vre-unul. Poate prea puțin le cunosceam inimile lor. Apoi făcui un

pas spre el, îi pusei mâna pe umăr și dișei: Îmi pare rău de d-ta d-le Fleetmann. Aibi puțină răbdare! D-ta scii, cât sunt de serac. Îți voi ajuta de-mi va fi cu putință. În o oară îți dau răspuns.

Mersei acasă. Pe cale cugetai: Curios lucru, pentru ce se adresează străinul chiar la mine mai întâiu, pentru ce teatralistul la preot. Eu trebuie să am ceva în natura mea, ce atrage magnetic instinctul nefericiților și al cerșitorilor. Căci toți cei lipșiți me agrăesc pe mine, care are mai puțin de dat. Sunt la străini la masă, și are vre-unul dintre oaspeți un câne, pot fi sigur, că acela și va îndrepta privirile neconținut spre bucăturile, care le mănânc eu, și cu încredere își va pune capul cu botul cel rece — umed — pe unul din genunchii mei.

Acasă povesti copilelor, cine este străinul și ce cere dela mine. Voiam să aud sfatul fetei mele Jenny.

Miloasă, cum este, imi dișe: Eu sciu ce cugeți tată, de aceea n'am a te sfătuî de loc.

Și ce cuget adecă?

Cugeti, voesc să fiu cu bietul teatralist, cum doresc ca să fie Dșeu și doctorul Snart cu mine.

Nu cugetasem chiar aceasta; doriaș s'o fi cugetat. Căutaî cei 12 schilling și i dete i la Jenny să-i ducă călătoriului. Eu nu ascult bucuros mulțămirile, căci mă umilesc. Nerecunoștința mă înalță. Afară de aceea nu voiam să intrerup preluarea predicei mele.

(Va urma.)

tra arăndașilor, proprietarilor și contra autorităților. Numai prin intervenirea unei însemnate părți din miliție încât se va potoli răcoala. Proprietarii și arăndașii, cari au putut scăpa să afle în capitala regatului. Interpelat în cameră despre revoltă, care în timpul din urmă se estinsese foarte tare și luase un caracter de tot serios, ministrul președinte Rossetti declară, că recunoaște caracterul serios al revoltei, dar s'au luat măsuri spre a restabili ordinea. Tot cu aceasta ocaziune a cetit mesagiul regelui pentru închiderea sesiunii, promițând, că disolvarea camerelor se va face cât mai îngrabă pentru ca să se facă nouă alegeri.

Foilor engleze li se împărășese din Constantinopol, că în curând se vor reincepe negocierile anglo turcesci cu privire la Egipt. Spre scopul acesta fiul lordului Salisbury a și fost primit în audiență la sultanul, care s'a exprimat, că vrea să stea în bune relațiuni cu Englitera. Tot aceasta o voește și Englitera. Poarta va trimite un comisariu special la Londra, care să se ocupe cu aceasta cestiune.

Audiatur et altera pars.

Tot pe acest principiu bazați, în cauza „Reuniunii femeilor române din Arad și provincie,” dăm loc și întimpinării dlui prof. sem. V. Mangra, care credem, că doar va fi cea din urmă în aceasta afacere. Ea este următoarea:

Desculparea mea.

Arad, 4 Aprilie, 1888.

Somat înaintea tribunalului opiniei publice, întreb și eu, ca oare când patriarhul Ignățiu la un sinod în Constantinopol: cum să me present adevărat? ca acusat ori ca condamnat?

Corespondența „din părțile Aradului” apărută în Nr. 28 al acestui ziar cuprinde și acușatiunea și condamnarea mea. Autorul ei, care se subseamnă „un preot ortodocs” este și acușătorul și judecătorul meu. De aci va înțelege ori cine greutatea poziției mele.

Afară de aceasta, contrastele, ce există între punctele de acușatiune ridicată în contra mea, îmi fac preste puțină precisarea unei direcțiuni determinate, în care să-mi dezvolt apărarea.

Sum acusat de o parte cu o modicitate de spirit, ca om, care nu am „pregătirile necesare” pentru cariera profesională, om din rândul celor mai inferiori și neputincioși oameni pe terenul învățământului. De altă parte, caritabilul „preot ortodocs” îmi atribuie un orgoliu luciferian și un rar talent de a organiza revoltă în contra arhierului meu, în contra bisericii mele!

Și acum nu știu: să încerc a me ridica din starea de neputință și inferioritate intelectuală, în care me presentă „preotul ortodocs”, ori să me apăr de orgoliul și aronganța fără margini cu care me învinuiesc?

Incepe-voiu cu puținătatea mea! Rog însă pe onorații cetitori se me scuse, dacă provocat fiind, trebuie să mă ocup cu mine însumi, cu peripețiile vieții și activității mele publice, de care „preotul ortodocs” se ocupă cu deosebită predilecțiune, începând dela momentul, când am părăsit ca student pragul scoalei. Nu bucuos mă ocup cu persoana mea, dar dacă onorabilul „preot ortodocs” află de cuviință spre a produce efect mai mare, ca să scrie și să susțină, că din nimica și fără nici o vrednicie am ajuns în poziția mea de astăzi, apoi având eu convingerea, că „preotul ortodocs” are să spună totdeauna și în toate impregiurările adevărul și nu mai adevărul, silit me vîd a-i face unele rectificări în privința datelor referitoare la biografia mea.

„Precând a venit actualul nostru domn episcop în diecesă, — ține „preotul ortodocs” — Mangra era un simplu cleric absolut, fără nici o ocupațiune, deci Ilustritatea Sa i-a dat prima aplicare de profesor în interim la institut, mai ținându-l în 3 ani de zile și cu vipt gratuit la masă. Tot dela același episcop a primit și darul preoției, și tot prin influința Prea Sântiei Sale fu primit și în tagma monachală, tot prin stăruința Prea Sântiei Sale părintelui-episcop actual a devenit dînsul de profesor definitiv la institutul teologic din Arad, ca om carele nu are pregătirile necesare, ce se recer în timpul modern de acum dela un profesor.”

Recunoștința e frumoasă virtute personală a omului, dacă ea se manifestă liber. Când însă conceptul ei ar pretinde absorbirea individualității omului; când succesele, care le realizează omul fie în privirea binelui sau moral, fie în a celui material, le ar atribuî grației semenilor și ori chiar și grației divine, exclusiv, ea încetează de a mai fi virtute, și morala creștină o combate ca un fel de păcat, care nimicesce toată demnitatea omului, ca ființă rațională. D'apoi, pentru Ddieu, când un tinerese din scoală, ce poate să fie altceva, ca absolvent al scoalei, care frecventase? Ce altă puteam fi eu, absolvind cursul teologic în institutul din Arad, decât un „simplu cleric absolut”?

E însă cu deseveșire falsă și malițioasă afirmațiunea „preotului ortodocs”, că la venirea Prea Sântiei Sale, actualului episcop a și fi fost fără nici o ocupațiune. Îl incredințez că nu eram vagabond. Eram redactorul ziarului „Lumina,” organul oficial al eparchiei Aradului, încă din anul 1874, și aveam toată proviziunea în reședința episcopescă. În aceasta poziție m'a aflat Prea Sântia Sa în Arad. Și când cu finele semestrului prim al anului 1875 s'a sistat edarea foaiei „Lumina,” atunci am fost aplicat ca profesor provisoriu, și după o probă, pracsă de trei ani, pe baza concursului, în anul 1878 am devenit ales definitiv din partea venerabilului consistoriu eparchial cu totalitatea voturilor. Ear chirotonia mea de preot a urmat, ca o recerință canonică, impusă prin însăși poziția mea de profesor la teologie.

Acum după un serviciu și activitate de 14 ani pe terenul instrucțiunii, „preotul ortodocs” din părțile Aradului află, că nu am calificațiunea trebuincioasă. A creșt „Sântia sa” că prin asemenea enunțiat public me va umili și înjosî? De fel nu me simt nici umilit, nici înjosî! Ar trebui întâiu să-l știu cine e dînsul, ca să-i recunosc competența și îndreptățirea d'a se pronunța asupra calificațiunii mele. Că nu posed titluri academice, este foarte adevărat. Dar nu mi se cuvine a me plânge contra provedinței, dacă nu mi a dat mijloacele materiale necesare, ca să-mi fi completat studiile în străinătate. Am însă constiința, că n'am fost spre greutatea nimenui. Biserica n'a cheltuit pentru formarea mea ca profesor nici un bau.

Și eu pot ține cu Apostolul: „trebuițelor mele mâinile acestea au slugit”. Prin diligența și munca mea, prin credința în darul sântului Spirit, care în totdeauna pe cele neputincioase le vindecă și pe cele lipsite le îndeplinesce, m'am ridicat și am devenit ceea ce sunt.

Ca profesor, eacă așa „fără pregătirile necesare ce se recer în timpul modern dela un profesor” eu am introdus, din propriul meu indemn, îmbunătățiri însemnate în instrucțiunea teologică. Am completat Teologia practică cu introducerea studiilor: Liturgica și Chaticetica. Am introdus ca obiecte de învățământ: Istoria limbii și literaturii române; Istoria bisericii române etc..

Așa în scoală, așa afară de scoală, n'am încetat a lucra pentru edificarea mea și a fraților mei! În anul 1877, Preasântia Sa, actualul nostru Episcop diecesan, întemeiând un nou jurnal pentru trebuițele clerului și ale poporului: „Biserica și Școala” pe mine, cel „fără pregătire” m'a însărcinat cu redactarea lui, sarcină, care am purtat-o doi ani, când apoi din cause binecuvântate, m'am retras. Peste trei ani earăși am fost invitat de Prea Sântia Sa ca să primesc redactarea foaiei. M'am scusat Prea Sântiei Sale, dar mi-a respuns, că este dorința Sa, și eu m'am supus. Coloanele zărilor „Speranța,” „Lumina,” „Biserica și Școala” sunt martorii cugetărilor și activității mele. Prin modestele mele lucrări pe terenul literar am atras până și atențiunea bărbaților din savantul areopag național, Academia română. În memoriul prezentat în sesiunea acestui corp de învățați din anul 1882, despre mișcarea literaturii istorice în România și străinătate, cu privire la disertațiunea mea despre „Continuitatea neîntreruptă a elementului român în Dacia traiană, publicată în ziarul „Familia” din 1882, ilustrul academician V. Maniu ține, că este o lucrare „meritoasă”. (Vezi Analele academiei române. Seria II Tom. IV. Secțiunea II 1881—82. pag. 283).

Ei bine! „preotul ortodocs” din părțile Aradului, neînduratul meu censor, să-mi presentă încă vr'o persoană clericală, nu din părțile Aradului, ci din întreaga diecesă, care în vîrsta mea și cu mijloacele și între impregiurările mele, a muncit și ostentat mai mult decât mine pe terenul culturai și literaturii naționale?

Mai cutezător, ca să nu ține ceva mai mult, apare „preotul ortodocs” când me acușă de un orgolios arogant și chiar de revoltante în contra Ilustrității Sale, Arhierului meu.

Când? și prin ce am dat eu probe de aceste însușiri contrare naturalei mele? Sunt de patru-spredece ani profesor la institut, în care restimp am stat totdeauna sub priveghiarea directă ori indirectă a Prea Sântiei Sale. În convenirile și afacerile mele cu Prea Sântia Sa, fie private, ori publice, am știut și știu să me port cu demnitatea și respectul, ce dătoresc arhierului meu. Și în punctul acesta, regret foarte mult, că trebuie să dau lămuriri publice.

„Preotul ortodocs” a avut delicateta, ca să spună neadevărul, că în adunarea generală a reuniunii femeilor române din Arad, eu a și fi declarat, că „nu merg după episcopul meu”. Pervertire tendențioasă a cuvintelor mele! Treaba stă astfel: Înainte de deschiderea adunării generale, Preacuvioșia Sa părintele vicariu Jerotei Beleş, a făcut propunerea pentru esmiterea unei deputațiuni, care să invite

pe Prea Sântia Sa, domnul episcop, ca pe patronul reuniunii, ca să deschidă și să conducă adunarea, anumind și persoanele în deputațiune, între care eram numit și eu. Față cu aceasta, dl Stănescu a făcut contra-propunere, ca adevărat Prea Sântia Sa, patronul reuniunii să fie rugat a se presenta în adunare după constituirea reuniunii, când ea, ca corporațiune organizată pe baza statutelor sale, să presinte omagiile Ilustrului sau patron și să-l roage a o lua sub scutul și protecția sa.

Urmând asupra acestor propuneri nesce discuțiuni vehemente, și vîdînd, că nu este înțelegere comună, și cestiunea invitării episcopului meu se pune la vot, atunci am declarat, că „nu primesc alegerea” în deputațiune. Și am declinat dela mine însărcinarea aceasta tocmai pentru respectul, ce am față de capul diecesei, față de arhierul meu! Ear purtare arogantă și neobraznică față cu episcopul meu, numai ochii cei invidioși ai „preotului ortodocs” a putut să vadă, și numai urechile lui plecate spre șoapte au putut să audă vorbele: „abzug Mangra!”

„Obediența monachală,” care mi o contestă „preotul ortodocs” fără drept, nu merge până acolo, ca omul, că în fine om este monachul, — să abdică de rațiunea și judecata, care i le a dat creatorul său. „Au nu sunt apostol? au nu sunt liber? ține divinul Pavel cătră Corinteni, adăugînd, că cei ce jig-nesc consciința fraților păcătuesc în potriiva lui Christos.

Rog pe „preotul ortodocs” să frunđerească în Istoria bisericii, și va vedea monachii, începînd dela conciliul al doilea ecumenic (381,) militînd în cauzele publice bisericesti, când alătura, când contra episcopilor lor, după cum le erau convingerea și le dicta consciința lor și dreapta credință. „Obediența” monachală, nu cumva, trebuia să impună tăcere călugărilor față cu episcopii, cari propagau eresia în biserică? Monachii din „obediență” cătră episcopii lor iconoclaști, nu cumva ar fi trebuit să consimță pentru desființarea cultului sântelor i oane? N'ar fi trebuit oare, ca, din „obediență” cătră arhierul lor, monachii să fi făcut și să fi primit actul unirei săvîșite în conciliul dela Lion (1274) în mod unilateral prin patriarhul Becu? etc. . . . Diferința de păeri în unele și altele afaceri publice, de interes scolar ori bisericesc, poate să existe între mine și Prea Sântitul meu episcop, dar de aci nu recunosc și nici nu voiu recunoaște nimenuia dreptul de a me numi și califica de arogant și neobedient. Chiar în materie de dogme opiniunile contrare au fost ascultate. Numai așa a putut să se lămurească adevărul „Aud, ține S. Pavel Corintenilor, că se fac între voi împăcheri, și despre o parte cred; căci trebuie să fie și eresuri între voi, ca cei lămurii să se facă arătați.”

Dar cea mai gravă injurie, ce-mi face „preotul ortodocs” este: crima infidelității cătră biserică, „propagarea anarchiei și nihilismului” în sinul bisericii, și ca de încoronare: „demoralizarea tinerimei,” cu care me acușă, fără nici o sfilă și fără nici o temere de pedeapsa ce-i vestesce Sântul Spirit prin rostul Profet Împăratului: „Cel ce vicleșug lucrează, nu va locui în lăuntru casei mele, cel ce minciuni spune înaintea ochilor mei nu va sta.”

Biserica mea, ce am făcut ție? Nu aproape singur în diecesa Aradului de vr'o patru-spredece ani am apărut și susținut în publicitate, în scris și cu cuvîntul doctrinele tale, aședîmintele tale? Cine se îndoesce resfoiască colecțiunile revistei „Biserica și Școala” unde va afla articoliile mele de studiu din ramul teologiei dogmatice, dreptul canonic, istoria bisericescă, retorica sacră. etc. Ah! un presimț profetic îmi inspirase ideile sub a căror impresiune me despărți în anul 1883 a doua oară de redacțiunea zării „Biserica și Școala.” „Prestigiul bisericii ortodocse și a sântelor ei aședîminte, țineam, l'am avut mai pe sus de orice autoritate omenească; acestea le-am susținut și apărut totdeauna cu convingere nestrămutată, și cu risicul de a me vedea chiar disgrățiat și abandonat pentru nisuițele mele.” Și cuvîntul trup s'a făcut! Davoiu însă mărire lui Ddieu pentru toate, că nu un epigon nevrednic ca și mine, ci păstori ilustri au fost prada calumniei și asupririi nedrepte. Vasile cel mare a fost acusat cu eresia. S. Chrysostom a fost declarat în sinodul la Stejar culpabil de imoralitate, dispreț pentru biserică și de înaltă trădare!

Cu toate acestea rămîne un lucru misterios, că colegii mei, ven. consistoriu și Prea Sântia Sa sub a căru directă și indirectă supraveghiare am lucrat, și lucru, numai acum în al patruspredecelea an au trebuit să audă și încă dela un „preot ortodocs” din provincie, că eu propag demoralizarea în tinerime, anarchia și nihilismul în biserică! Ei, ce să-i faci! „Preotul ortodocs” îi trebuie pârghie, ca să me „ridice din poziția de profesor la teologi.” Și dacă n'o are la îndemână gata, și-o făuresce el

cum îi place. De aci invențiunea ingenioasă, că a și „clevetii pe Prea Sântia Sa și atăca sub nume anonim în „Tribuna.“ Mai mult! „Preotul ortodocs“ scie, ceea ce nici eu însumi nu sciam, că a și fi adecă plătit cu leafă anuală de „Tribuna.“

Două fapte, a căror ființă o recunosc, dar nu și imputabilitatea lor ca delict și crime bisericesti sunt: candidarea mea de protopresbiter în circumscriptiunea Lipovei, și atitudinea contrară suplemențului de statut din punct de vedere confesional, adaus la statutele Reuniunii femeilor române din Arad și provincă.

Pentru primirea candidării de protoiereu am fost acusat chiar în terminii „preotului ortodocs“ în diarul „Luminătoriu“ încă în anul 1886. Atunci mi-am justificat poziția din punct de privire canonic și principiile canonice dezvoltate de mine au rămas până astăzi necombătute de către „preotul ortodocs“. Și ceea ce am susținut atunci, susțin și acum:

„Dela jumătatea secolului al V-lea și anunit dela conciliul ecumenic din Calcedon (451), stabilindu-se jurisdicțiunea episcopală asupra mănăstirilor și călugărilor, episcopii începură a chirotoni presbiteri și dintre călugări, și astfel sub numele de Ieromonachi, mănăstirile avură preoți aleși din sinul lor. Dar acești preoți nu formau castă deosebită; ei se țineau de clerul secular (mirean), primiau spiritul său, se asociau cu interesele sale, și prin aceasta ei se osebiau de frații lor, cari erau numai simpli călugări. (Guizot: Istoria civilizațiunei în Franța). Și când astăzi, în secolul luminilor se mai află oameni, chiar în sinul bisericii noastre, conduși de ideea, că popii călugări nu pot reflecta la oficii „reservate clerului mirean“, învederat este, că densesii nu fac deosebirea între simplu călugăr și ieromonach sau preot, ori că voiesc a provoca din adins jalușia și conflicte între clerul mirean și clerul monachal, dacă am avé un cler propriu și monachal.“)

În adevăr starea monachală n'a format nici când pediment absolut, ca monachii, cari au primit odată ordul sacru al preoției, să fie aplicați în pastoria sufletescă a creștinilor. În privința aceasta eată ce se cetesce în Pravila cea mare la cap CXXI: „Proștii mireni, dacă se fac călugări și ieromonachi, aceia n'au iertăciune nici cum să se afle vre-unul pe la bisericile, care sunt în lume Inșe dumnezeescii părinți ai soborului de Iu și de al 2 lea la al patrulea canon al lor dăc așa: că archiereul ca un oblăduitoriu, ce se dăce, ca un purtătoriu de grijea spăseniei oamenilor domnului, acelaia de va trebui în eparchia lui de folosința și spăsenia creștinilor, și va scî în vre o mănăstire o îmbunătățit om duhovnic, carele va putea se folosească și spăsească sufletele oamenilor, de unul ca acela nu este nici o apărare a eși din mănăstire și se meargă în lume. . . .“)

Fericitul arhiepiscop și metropolit Șaguna în dreptul seu canonic susține de asemenea acest principiu (§§. 195, 197 și 468) prôbând pe temeiul canoanelor, că preoții călugări pot fi aplicați atât ca profesori la institutele de învățământ, cât și la postul de parochi. *) În aceasta ne mai întăresce mărturia Istoriei cât și pracsă bisericeii. (Răspuns la cei ce dăc că ieromonachii n'ar avea dreptul să severșească cele preoțesci în poliții și sate, ci numai preoții dăși de mir. „Revista teologică“ din 1885).

Este fără nici un temei afirmățiunea „preotului ortodocs“, că prin candidarea mea de protopresbiter, a și fi „incercat ca să sparg exclusivul drept al preoților lumeni“ Cum puteam eu să sparg dreptul altora, când numai cedând dorinței mai multor fruntași și reprezentanți legali ai parochiei și protopresbiteratului Lipovei, m'am hotărît, *) ca să recurg pentru a fi luat în combinare la indeplinirea protopopiatului pe calea alegerei constituționale, față de carea ultimul cuvânt hotărîtor din punct de vedere canonic îl are necontestabil totdeauna episcopul diecesan. Cestiunea însă numai pe baza dreptului public poate fi resoltivă, căci aci nu e vorba de al meu și al teu, ci de conferirea unui oficiu eclesiastic.

Al doilea fapt, care mi se impută este atitudinea mea în afacerea reuniunei. „Preotul ortodocs“ mistifică și denaturează în modul cel mai neficiios

1) Să ne ierte și istoriograful Guizot, și cuviosul părinte ieromonach Mangra, dar și „secolul luminilor“, dacă noi doctrina despre „clerul secular în mănăstiri“ o numărăm între doctrinele acelor oameni, cari nu sciu ce însemnează „mănăstire, monach și ieromonach, și nu sciu, care este disciplina comună pentru monachi, fie ei în graduri ieratiche, sau ba? Red.

2) Pentru totdeauna la un post definitiv, pe viață? sau numai pentru un cas estraordinariu, și în mod provisoriu? Red.

3) „Uneori“ dăce fericitul Șaguna cât despre aplicabilitatea la parochii; ear acest „uneori“ nu se poate aplica de cât la casurile de o necesitate estraordinară. Red.

4) Foarte greșit!

starea adevărată a lucrului. Confundă cu intențiune scopul cu mijloacele, scoala reuniunei cu reuniunea însăși, afirmând publice, că eu „nu voiesc nici odată cu capul ca scoala se fie gr. orientală și sub scutul bisericeii.“ Aceasta este o formală calumnie și atentat infam în contra mea, față de care în urma repetitelor declarațiuni și protestări publice din partea persoanelor competente din reuniune, eu nu me pot apăra altfel, decât provocând pe „preotul ortodocs“ ca punând mâna pe sânta cruce și pe sânta evanghelie să mărturisească: dacă fie prin cuvânt, fie chiar prin simțemintele mele eu m'am rostit vr'odată în contra caracterului confesional gr. or. al scoalei, ori în contra aședării ei sub scutul și autoritatea bisericeii? Dacă va face mărturisirea aceasta înaintea lui Ddeu, i declar că însumi îmi fac judecata cea mai aspră, fără se mai aștept judecata tribunalului bisericesc.

Altecum stă treaba cu Reuniunea! Da! În contra suplementului de stat *) din punct de vedere confesional m'am pronunțat cu votul meu în sinodul eparchial și în aceasta nu mi am schimbat părerea nici un moment. Am fost și sum în contra întinderii jurisdicțiunei bisericesc asupra reuniunei, ca asupra unei „corporațiuni parochiale“, întâiu: din motiv teologic și al doilea din motiv juridic.

Reuniunea femeilor române după statutele sale este o corporațiune culturală din membri de deosebită credință religioasă, români ortodocs, și români gr. catholici; ear o corporațiune confesională gr. orientală nu poate fi compusă decât din membri, cari profesază doctrina ortodocsă. O corporațiune confesională gr. orientală, compusă din membri, ce profesază doctrine diferite este: contradictio în adjecto. Pentru-că biserica nu poate lua sub „scutul“ seu, sub auctoritatea și jurisdicțiunea sa, decât membri, cari sunt uniți cu ea prin credință.

Motiv juridic: Reuniunea femeilor române este o corporațiune suverană, carea 'și are dreptul de existență nu în „statutul organic“ ci pe baza unui statut special, creat în virtutea dreptului public de stat, și independent de dreptul bisericesc. (A se vedé: „Luminătoriu“ din 1887 Nr. 86). Chiar în coloanele acestui diar demustră în mod convingător „un arhidieceșan de o pozițiune socială superioară“, că „reuniunea femeilor, până când există pe baza statutelor aprobate, este după natura ei autonomă.“ (Telegraful român“ Nr. 27 din anul curinte).

Din cele ce am espus, on. public poate vedé, că scopul, ce și l'a ales „preotul ortodocs“ a fost de a acredita despre mine fapte și lucruri de care nu sunt capabil, ca astfel să se poată realiza dorința d'a me „ridica din postul de profesor“ și a me „scoate din biserică.“ Sânt aici. Nimic nu me înspăimântă. Nu pentru că doară aspires să fiu martir, după cum crede „preotul ortodocs“, ci pentru că am consciința liniștită.

Nu am resvrătit nici în contra autorităților bisericesc, nici în contra bisericeii. Ca profesor am căutat totdeauna să întăresc spiritul de ordine și disciplină în elevii mei, și nu odată mi s'au făcut imputări pentru rigorismul meu. Și dacă de clevetire e vorba, apoi tocmai „preotul ortodocs“ este, carele sub cuvânt de a lua în apărare prestigiul neatacabil al Prea Sântiei Sale, îl clevetesce formal, când susține, că alegerea mea de profesor definitiv a urmat, nu pe baza calificațiunei mele, ci prin influința Prea Sântiei Sale. Căci lasă oare cum să apară, că acolo, unde numai interesele bisericeii și scoalei trebuiesc ținute în vedere, Prea Sântia Sa, ar putea fi condus de considerațiuni personale, în dauna intereselor generale.

Tot așa clevetesce „preotul ortodocs“ și când pe simple „presupuneri“ susține că eu, „cel cu revereanda călugărească“, a și „clevetii și atăca“ persoana Prea Sântiei Sale. Pentru că tocmai de ar fi adevărat aceasta, ceea ce eu resping cu toată indignățiunea, asemenea lucruri nu sunt pentru de a fi divulgate prin presă, **) și mai cu samă, când ele sunt lipsite de ori-ce temei. Superioritatea pozițiunei și a caracterului unui archiereu este cu mult mai mare, decât să-l poată atinge o injurie din partea vre-unui inferior sau subaltern. Când a lovit oare-cine pe Catone în față, el nici se supără nici își resbună, ci mândru negă, că ar fi suferit o atare injurie, pentru că el se prăvia pe sine cu mult superior celui ce-l lovine, și nu-l ținea capabil de a l putea ofensa. Ear supremul filosof, eternul archiereu se rugă chiar pentru cei ce l loviau și insultau: „Părinte eartăle lor, că nu sciu ce fac!“ ***)

Considerațiunile mele de stimă și respect față de conaționalii mei de confesiunea gr. catholică, pe care „preotul ortodocs“ le accentuază cu o răutate incomparabilă, sunt pe cât de naturale, pe atât și conforme cu perceptele Mântuitorului, care ni a

*) Poate de „statut.“

**) Așa ar fi să fie.

**) Și astăzi avem asemenea esemplu.

Corect.

Red.

Red.

lăsat lege vecinică, ca să iubim pe de aproapele nostru, ca pe noi înșine fără a excepta nici pe inimizii nostri. Și credința mea este, că terenul cultural național e comun, unde românii fără osebire de confesiune, ne putem întâlni și a lucra împreună. În academia română alături cu bărbații de confesiunea gr. catholică ca G. Barițiu, Roman etc. se află Prea Sântitul episcop ortodocs Melchisedec, în asociațiunea Transilvană metropolitul Șaguna a stat alături cu metropolitul Șuluț, și Escelenția Sa metropolitul Miron Romanul stă alături cu metropolitul Vancea. De ce oare în reuniunea femeilor române din Arad și provincă să fie periculoasă și chiar cu neputință asemenea comuniune?

Ca de încheere voiesc să corstat, după toate acestea, că nu afecțiunea pentru Prea Sântia Sa dl episcop Ioan Mețian, nici ingrigirea pentru biserică au condus pe „preotul ortodocs“ în atacul seu violent în contra mea, nepotrivit cu caracterul adevăratului păstoriu al bisericeii, ci invidia și ura nedumerită față de mine, nu cumva să devin „om mare“, la ce n'am ambiționat nici ambiționez. Căci sunt spirite, ce au un orizont strimt și tot ce nu se rapoartă la ideile lor, tot ce contrariază opiniunile lor, cade sub disprețul lor. De aci pornirea „preotului ortodocs“ nu numai de a me „ridica“ din postul de profesor, ci a mi face imposibilă existența ori și unde în lume.

Și ca nu cumva să se afle oameni, cari să-mi iee apărarea și părtinirea „preotul ortodocs“ aduce ca un păcat și crimă, că eu sunt „tare iubit“ de dl Babeș și că sunt „amic“ domnului Slavici. Cât me iubesc, dacă în adevăr me iubesc Dl Babeș, nu sciu. Una sciu, că în totdeauna m'am silit ca să câștig și să merit iubirea D-sale.

Tot asemenea nu sciu, dacă dl Slavici îmi este amic, ori nu. Una o sciu, că de 16 ani sunt cunoscut cu dsa, și țin foarte mult, ca să fiu între amicii d-sale. *)

Nu are dar „preotul ortodocs“ să se supere și să se mănăie pentru aceasta. Căci „mânia perde chiar pre cei înțelepți.“ (Proverbe.) V. Mangra.

Varietăți.

* (Concert.) Sâmbătă la 28 Aprile n. va avea loc concertul ordinaru al „Reuniunei române de cântări din Sibiu.“ Acest concert va fi cu atât mai interesant, cu cât, după cum din isvor sigur scim, numitei reuniuni i-a succes a câștiga pentru această ocaziune binevoitoriul concurs al dlui prof. Nicolau Popovici, eminentului cântăreț, cunoscut de ajuns publicului Sibian, parte din reprezentațiunile reuniunei, parte din concertele densesului date aici.

Detaiurile se vor publică cu altă ocaziune.

* Ministrul reg. ung. de finanță a esmis o ordinațiune prin carea se face cunoscut cumcă notele de stat de 1 fl., emisiunea primă din 7 Iuliu, 1866 se vor mai primi ca să se schimce cu altele numai până la finea lui Iuniu a. c. Petițiunile trebuiesc timbrate și adresate ministrului comun de finanțe.

* (Starea sănătăți împăratului Fridrich III.) Scirile cele mai ingrijitoare se răspândesc din capitala imperiului german. Impăratul suferă greu și de friguri. Respirațiunea earăși e anevoioasă. Consiliul de medici nu sperează îndreptare. Chiar și medicul Mackenzie se teme de o apropiată catastrofă.

* Camera deputaților din Bucuresci a votat pe seama poetului M. Eminescu o pensiune pe viață de 250 lei lalună.

* Procesul de presă al Foaiei diecesane s'a pertractat și decis în 7 Aprilie n. înaintea tribunalului din Caransebeș. Redactorul numitei foi, dl Ioan Bartolomeiu, a fost condamnat a solvi o pedeapsă în 6 ani de 50 fl., pentru-că ar fi călcat § 13 al legii austriace de presă din 1862, care interdăce foilor speciale fără cautiune a discuta cestiuni dălnice de politică. Acusatul a apelat contra sentinții, ce i-s'a făcut. Aménunțele acestui proces se vor publica în numerii următori ai „Foaiei diecesane.“

* (Fortificarea Bucurescilor). — Dl general Barozzi, ministrul de resbel, a cerut și camera a aprobat, un credit de 8.000.000 franci pentru continuarea lucrărilor de fortificațiuni a capitalei Bucuresci, scrie „Cur. Financ.“

* (Bugetul României pe anul 1888—89). După mici modificări introduse de comisiunea bugetară a proiectului de buget prezentat de fostul guvern, camera a votat bugetul pe 1888—89 cuprindând atât la venituri cât și la cheltueli cifra de 181.066.314 franci.

*) Lucru de gust etic și estetic.

Red.

Loterie.

Mercuri în 18 Aprilie n. 1888.

Brünn: 45 11 3 49 38

Nr. 86.

[1823] 1-3

CONCURS.

Se publică întru înțelesul lăuda-tei ordinațiuni consistoriale din 22 Martiu a. c. Nr. 1895 pentru vacanta parochie Nasna, comitatul Murș-Turda, comună bisericască de 150 familii, pe vatra Murșului, în depăr-tare de o oară de M. Oșorheiu cu ter-minul de 30 de zile dela prima pu-blicare în „Teleg. Rom.”

Emolumentele:

- a) casă parochială, cuhnă, șură, grajd, în stare foarte bună, prețul închirierii fl. 25.—
b) cimiteriul lângă bi- serică fl. 15.—
c) grădina lângă casă . fl. 15.—
d) 10 — dece — jugere de pământ arătoriu și de casă, de clasa primă . . . fl. 200.—
e) dela 150 de familii câte o merță bucate cu gră unț à 1 fl. fl. 150.—
f) câte una merță cu- curuz cu ciucăleu (tuleu) à 40 cr. fl. 60.—
g) dela înmormântări . fl. 27.—
h) la botezul Dlui cu crucea fl. 10.—
i) dela alte slusbe, bo- tezuri, cununii, sfeștăanii, ma- sluri, estrase matriculare . fl. 35.—
Suma fl. 537.—

Concurenții vor fi îndatorați a-și așterne concursurile instruite în înțelesul Statutului organic, și regulamen- tului pentru parochii în termenul prefipt oficiului protopresbiterial al Murș Oșor- heiului, — pofindu-se totodată ca con- curintele să se prezenteze înainte de alegere în vre o Duminecă sau sərbă- toare la biserică în susnumita comună, spre a și arăta destoinicia și a face cuno- scință cu poporul.

Dat din împreună înțelesul comi- tetului parochial din Nasna. Murș-Oșorheiu, 29 Martiu. 1888 Parteniu Trombițaș de Betlen, protopresbiter.

Nr. 180.

[1818] 3-3

CONCURS.

Pentru postul de capelan lângă parochia Marcu Briciu în parochia Șimotelnic, din protopresbiteratul gr. or. al Bistriței, în urma resoluți- nei Prea ven. consistoriu archidiececan din 15 Decembre 1887 Nr. 6742 B., se escrie prin aceasta concurs cu ter- minul de 30 zile dela prima publicare.

Venitul împreunat cu acest post face la an calculat în bani 160 fl. v. a.

Doritorii de a obține acest post au a și așterne suplicile instruite con- form legilor din vigoare în termenul de mai sus la oficiul protopresbiterial subsemnat, dela care pot a și câștiga și informațiuni detaiate în privința ve- nitului.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al trac- tului Bistriței.

Borgo-Bistrița în 17/29 Martiu, 1888.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Simeon Monda, protopresbiter.

Nr. 151.

[1822] 1-3

CONCURS.

În urma încuviințării Preavenera- bilului consistoriu archidiececan din 1 Martiu 1888 Nr. 933. B. se publică prin aceasta concurs de capelan lângă neputinciosul paroch George Marian în parochia de clasa a III-a Brateiu din protopresbiteratul Mediașului, cu termen de 30 zile dela prima publi- care a acestui concurs.

Ca venit va avea capelanul a treia parte din toate venitele paro- chialii, cari computeate în bani fac la an suma de 200 fl.

Doritorii de a ocupa acest post au de a și așterne suplicile instruite amăsurat legilor din vigoare în ter-

minul indicat, la subscrisul oficiu pro- topresbiterial.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al trac- tului Mediașului în conțelegere cu co- mitetul parochial.

Mediaș, în 23 Martiu 1888.

Ioan Chendi, adm. protopresbiterial.

Nr. 58.

[1817] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei va- cante gr. or. de clasa a III-a Ardeu se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român.”

Emolumentele sunt:

- 1. Dela 57 familii câte o și de lucru cu carul sau cu palma, com- putate dau un venit de . . . fl. 28 50
2. Tot dela acele fa- milii câte o ferdelă de cu- curuz sau grâu fl. 85.50
3 Venitul ca porțiune canonică fl. 68.—
4. Venitul după epi- traafir, computat calculul me- diu fl. 155.50
5. Căratul fênului și al cerealelor de pe câmp . fl. 10.—
6. Trei orgii de lem- ne aduse acasă din pădure. fl. 10.—
Suma fl. 365.60

Concurenții vor așterne cererile lor conform legilor în vigoare la ofi- ciul protopresbiterial gr. or. al trac- tului Geoagiului II.

În conțelegere cu comitetul parochial. Săcărâmb, 19 Martiu, 1888.

Sabin Piso, protopresbiter

Nr. 46

[1809] 3-3

EDICT

Maria Nicolae Stefan din Brașov, care înainte cu 3 ani și 3 luni părăsi cu necredință pe legiuitul ei bărbat Constantin Zernovean tot din Brașov

fără a se sci ubicațiunea ei, să se pre- senteze inaintea subscrisului oficiu, căci la din contră procesul divorțial intentat de bărbatul ei se va per- tracta și decide și în absența ei.

Brașov, în 31 Ianuaru, 1888.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric, protopresbiter ca administrator.

Nr. 348.

[1819] 2-3

EDICT.

Pavel Șoneriu, gr. or. din Bungard, născut în Covș, carele de 5 ani a părăsit pe legiuita sa muiere Maria n. Comșa gr. or. din Bungard, fără să se scie ubicațiunea lui, prin aceasta se citează ca în termen de 6 luni dela datul de față să se infățiseze inaintea subsemnatului, căci la din contră ce- rerea de divorțiu a femeii lui se va pertracta și decide și în absența lui. Scaunul protopresbiterial gr. or. al Sibiului.

Sibiu, 5 Martiu, 1888.

Simeon Popescu, protopresbiter.

Aplicare.

Un tinăr onest, cunosătoriu de limba română și maghiară, poate să capete aplicare în cancelaria notarului comunal Constantin Popoviciu din Sadu (Czôdt), comit. Sibi- iului.

Informațiuni mai detaiate se pot primi dela susnumitul. [1821] 2-3

Pentru sezonul de pri- măvară și de vară,

se află la mai jos însemnatele un mare de- posit de

pălării pentru dame

cu prețurile cele mai moderate, Sibiu, 6 Aprile, 1888.

[1813] 2-3 Sororile Wegmuth. Strada Cîsnădiei 25, etag. I.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1887.

Table with multiple columns for train routes: Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș, Teiuș-Arad-Budapesta, Copșa mică-Sibiu, Sibiu-Copșa mică, Cucerdea-Oșorheiu-Reghinul-săs., Reghinul-săs.-Oșorheiu-Cucerdea, Cucerdea-Oșorheiu-Reghinul-săs., Reghinul-săs.-Oșorheiu-Cucerdea, Uniedoara-Simeria (Piski), Simeria (Piski)-Uniedoara, Ghiriș-Turda, Turda-Ghiriș. Includes train numbers, times, and fares.

Nota: Numerele cele grase înseamnă oarele de noapte.